

حکام های اولیه

در اورژانس

تألیف:

شهرام رستاک

دکتر محمد خلیج

معصومه ضیائیها

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: آبنکاری، شهرام، ۱۳۴۵-
عنوان و نام پدیدآور	: کمک‌های اولیه در اورژانس / مولفان شهرام آبنکاری، محمد خلیج، معصومه ضیائیه، قزوین: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین، ۱۳۸۸.
مشخصات نشر	: س، ۲۱۴ ص:، مصور.
مشخصات ظاهری	: شابک ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۸۸۳-۰-۰-۰
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۸۸۳-۰-۰-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فہیا
موضوع	: اورژانس
موضوع	: کمک‌های اولیه
شناسه افزوده	: خلیج، محمد، ۱۳۳۸-
شناسه افزوده	: ضیائیه، معصومه، ۱۳۴۶-
شناسه افزوده	: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان قزوین
رده بندی کنگره	: IZ.SA IZAMRCA/V
رده بندی دیویی	: ۶۱۶/۰۲۵۲
شماره کتبشناسی ملی	: ۱۹۲۷۸۵۶

نام کتاب:	کمک‌های اولیه در اورژانس
تألیف:	شهرام رستاک - دکتر محمد خلیج - معصومه ضیائیه
ناشر:	دانشگاه علوم پزشکی قزوین
تأیید:	خانم ضیایی
صفحه‌آرا:	محسن ساکتی - ۰۹۱۲۱۸۲۷۵۲۵
چاپ:	اول - تابستان ۱۳۹۳
شمارگان:	۲۰۰۰ نسخه
قیمت:	۹۰۰۰۰ ریال
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۰۸۸۳-۰-۰-۰
آدرس:	قزوین بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، معاونت پژوهشی، تلفن ۰۲۸-۳۳۳۳۷۰۰۶
مرکز فروش:	مرکز تهیه و توزیع کتب و نشریات دانشگاه علوم پزشکی قزوین، تلفن تماس ۰۹۱۲۳۸۱۶۰۸۷-۰۲۸-۳۳۳۳۹۲۵۱ مهندس شاپور رفیعی

شرایط اضطراری و بلایای طبیعی به صورتهای مختلف در سراسر دنیا زندگی انسانها را تحت تاثیر خود قرار داده و همه ساله موجب خسارات جانی و مالی فراوانی به جامعه بشریت می شود. از جمله این حوادث و بلایا که صدمات زیادی را به انسانها تحمیل میکند میتوان به تصادفات، سیل، زلزله، انفجارها و دیگر حوادث پیش بینی نشده اشاره نمود که آثار آنها بصورت جراحت، بیماری، سوء تغذیه، فشارهای روحی و روانی، خسارات مادی و مرگ و میر ظاهر میگردد. کشور ما یکی از مناطقی است که در گذر بلایای مختلف طبیعی از جمله زلزله، برف، ریزش بهمن و سیل و بسیاری از حوادث ناگوار دیگر قرار دارد.

علاوه بر بلایای طبیعی، حوادثی چون تصادفات، برق و گاز گرفتگیها، گرما و سرما زدگی و بیماریهای مختلف از جمله قلبی و عروقی، ریوی، مغزی و غیره جان هزاران انسان را به مخاطره انداخته و در صورت حادث شدن نیاز فوری به مراقبت های ویژه دارند. در این گونه مواقع است که اهمیت نقش امداد گر و امداد رسانی به مصدومین و حادثه دیده گان به وضوح مشخص میشود. لذا تربیت امداد گر و پرستار و یا کادر پزشکی ماهر در جوامع مختلف از اهمیت بالائی برخوردار است.

کمکهای اولیه نه تنها به کادر پزشکی و در مراکز آموزشی و دانشگاهها بلکه به عموم مردم باید آموزش داده شود چرا که ممکن است حوادث در مکانی اتفاق بیافتد که امکان دسترسی به نیروهای پزشکی و امداد گر به هیچ وجه وجود نداشته باشد.

نجات انسانها از حوادث غیر مترقبه و شرایط خطرناک غیر پیش بینی شده به آموزش و مهارت بالا نیاز دارد. به همین دلیل آموزش امداد رسانی و کمک های اولیه از جمله احیاء قلبی-ریوی، جلوگیری از خونریزی به هنگام حوادث، سرمزدگی و گرمزدگی، مسمومیتها و یا انتقال بیمار به مراکز درمانی و غیره بسیار لازم و ضروری است. در حال حاضر تقاضای فزاینده ای برای یادگیری کمکهای اولیه به صورت شخصی یا برای دریافت مدرک امدادگری و پزشکیاری، از طرف افراد، موسسات صنعتی، کشاورزی و بازرگانی وجود دارد که در این زمینه تعداد اندکی از سازمانها اقدام به دایز کردن کلاس امداد گری نموده اند.

دانش جویانی که در رشته فوریت پزشکی اشتغال به تحصیل دارند از موقعیت ویژه ای در فرا گیری این علوم و فنون قرار دارند. رشته های دیگر پزشکی مانند پرستاری اطاق عمل هوشبری و رشته هایی که نیاز به داشتن مهارت در زمینه امداد رسانی و فوریت های پزشکی دارند نیز باید در این زمینه از مهارت بالائی برخوردار باشند.

کتاب حاضر به منظور استفاده دانشجویان رشته های بهداشت و پیراپزشکی و با همکاری برخی از اعضاء هیات علمی و مربیان دانشکده بهداشت و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین تهیه شد. این کتاب در عین حال که یک کتاب آموزشی بوده و پاسخگوی نیازهای کسانی است که به فرا گیری کمکهای اولیه علاقمند هستند، میتواند بصورت یک کتاب مرجع نیز مورد استفاده قرار گیرد. مطالعه این کتاب را به کلیه دانشجویان رشته های پزشکی و پیراپزشکی و عموم مردم عزیز کشور اسلامی توصیه نموده و با علم به اینکه محتویات آن خالی از اشکال نیست منتظر رهنمودهای دانش پژوهان عزیز هستیم.

در خاتمه لازم دانستیم از زحمات بیدریغ جناب آقای سید علی اکبر هاشمی نسب و سرکار خانم فاطمه شاهسونی که در تدوین این کتاب ما را یاری نمودند تقدیر و قدردانی نمائیم.

فصل اول: اطلاعات زمینه‌ای

۱۶	 امداد گر کیست؟
۱۶	 نیاز به آموزش کمکهای اولیه
۱۷	 کمکهای اولیه چیست؟
۱۸	 توجهات قانونی
۲۰	 داشتن وظیفه
۲۱	 کار شکنی و نقض وظیفه
۲۱	 آسیها و خسارات
۲۱	 قانون نیکوکاری
۲۳	 فعالیت‌های یادگیری

فصل دوم: عمل به هنگام فوریت

۲۶	 تشخیص فوریت
۲۶	 تصمیم به امداد رسانی
۲۶	 خبر کردن اورژانس در صورت نیاز
۲۷	 ارزیابی وضعیت مصدوم
۲۷	 مراقبت‌های مقدماتی
۲۷	 واکنش‌های متعاقب مراقبت‌ها
۲۸	 ارزیابی صحنه
۲۹	 بی‌جوبی مراقبت‌های پزشکی
۳۱	 چگونه EMS را خبر کنیم
۳۲	 بیماریه‌ای ناقله از خون
۳۴	 حفاظت
۳۴	 تجهیزات حفاظت شخصی (PPE)
۳۵	 احتیاط‌های عمومی و تکنیک‌های ایزوله کردن بدنی
۳۶	 اجرای صحیح امداد در فوریت‌ها
۳۷	 بیماریه‌ای ناقله از طریق هوا
۳۹	 فعالیت‌های یادگیری

فصل سوم: تعیین علت واقعه یا فوریت

۴۲	ارزیابی مصدوم
۴۳	ارزیابی اولیه
۴۴	کسب مهارت
۴۵	کمک جانی فوری A.B.C
۴۶	نشانه های گردش خون
۴۶	خونریزی شدید
۴۷	وضعیت پرویت
۴۸	معاینه فیزیکی و بررسی تاریخچه SAMPLE
۵۱	کسب مهارت
۵۱	معاینه فیزیکی، جراحات
۵۳	تاریخچه SAMPLE
۵۴	معاینه فیزیکی و تاریخچه SAMPLE
۵۶	برگه های مشخصات پزشکی
۵۶	تأسیس پرسنل امداد چه باید کرد
۵۷	فعالیت های یادگیری

فصل چهارم: خونریزی

۶۲	خونریزی خارجی
۶۲	انواع خونریزی خارجی
۶۵	کنترل خونریزی
۶۶	خونریزی داخلی
۶۸	شوگ
۷۰	آنافیلاکسی
۷۰	علتهای رایج آنافیلاکسی
۷۱	نشانه ها و علائم آنافیلاکسی
۷۱	کسب مهارت: تعیین وضعیت مصدوم مبتلا به شوگ
۷۳	فعالیت های یادگیری

فصل پنجم: جراحات

۷۸	زخم های باز
----	-------------

۷۸	خراش
۷۸	پارگی
۷۸	بریدگی
۷۹	سوراخ
۷۹	کنده شدن
۷۹	قطع عضو
۸۰	مراقبت زخمها
۸۲	کزاز
۸۳	آمپوتاسیون (قطع عضو)
۸۴	فرورفتگی اشیاء
۸۵	زخم های بسته
۸۶	بخیه ها
۸۸	فعالیت های یادگیری
	فصل ششم: پانسمان و بانداز
۹۲	پانسمانها
۹۲	انواع پانسمان
۹۳	برای انجام یک پانسمان استریل چه باید کرد
۹۴	بانداز
۹۵	انواع بانداز
۹۷	کب مهارت
۹۸	بانداز برای آرنج و زانو
۹۹	بانداز رولی یا نواری
۱۰۰	فعالیت های یادگیری
	فصل هفتم: سوختگی ها
۱۰۲	سوختگیها و تاول ها
۱۰۲	سوختگی های حرارتی
۱۰۹	مراقبت سوختگی
۱۰۹	مراقبت در سوختگی درجه اول
۱۱۰	مراقبت در سوختگی های کوچک درجه دوم ($> 20\%$ سطح بدن)
۱۱۱	مراقبت از سوختگی وسیع درجه دوم (بیش از 20% سطح بدن)

۱۱۱		مراقبت از سوختگی های درجه سوم
۱۱۱		سوختگیهای شیمیایی
۱۱۳		سوختگیهای الکتریکی
۱۱۹		فعالیت های یادگیری

فصل هشتم: آسیب های سر و ستون فقرات

۱۲۴		شکستگیها
۱۲۴		آسیبهای سر
۱۲۴		زخم های پوست سر
۱۲۷		شکستگی جمجمه
۱۳۰		صدمات و جراحتهای چشم
۱۳۱		صدمات چشمی نفوذ کننده ها
۱۳۲		چشم ضربه خورده
۱۳۳		سوختگی چشم توسط مواد شیمیایی
۱۳۶		سوختگی چشم با نور
۱۳۶		صدمات بینی
۱۳۶		خونریزی از بینی
۱۳۹		شکستگی بینی
۱۳۹		صدمات دندان
۱۴۱		اصول فوریتهای دندان
۱۴۲		دندان درد
۱۴۳		کنترل جهت آسیبهای نخاعی
۱۴۹		فعالیت های یادگیری

فصل نهم: آسیب های سینه، شکم و لگن

۱۵۴		آسیبهای سینه
۱۵۴		شکستگی دنده ها
۱۵۵		ضربه شکمی
۱۵۷		جراحات و صدمات لگن
۱۶۰		فعالیت های یادگیری

فصل دهم: آسیب های استخوان، مفصل و ماهیچه

۱۶۴		شکستگی ها
-----	-------	-----------

۱۶۹	آسیب دیدگی مفاصل
۱۷۰	رگ به رگ شدگی
۱۷۰	آسیب های ماهیچه ای
۱۷۳	کوفتگی
۱۸۰	اختناق ناشی از گیر کردن حلقه
۱۸۱	فعالیت های یادگیری
	فصل یازدهم: آتل بندی اندام ها
۱۸۴	انواع شکستگی ها
۱۸۴	آتل بندی اندام ها
۱۸۵	انواع آتل
۱۸۶	ملاحظات آتل بندی
۱۸۹	فعالیت های یادگیری
	فصل دوازدهم: بیماری های ناکهانی
۱۹۲	حمله قلبی
۱۹۲	علائم و نشانه های احتمالی یک حمله قلبی
۱۹۴	آترین (درد قفسه سینه)
۱۹۵	سکته مغزی
۱۹۷	آسم
۱۹۸	تهویه شدید ریوی
۱۹۹	غش
۲۰۰	صرع
۲۰۱	اورژانس های دیابت
۲۰۳	کاهش سطح قند خون
۲۰۴	افزایش سطح قند خون
۲۰۷	موارد اورژانس در طی حاملگی
۲۰۹	فعالیت های یادگیری
	فصل سیزدهم: مسمومیت
۲۱۴	خوردن و بلعیدن سموم
۲۱۴	عوارض و نشانه ها
۲۱۴	اقدامات لازم

۲۱۵		بروشور اطلاعات لازم برای مواد شیمیایی (نکات ایمنی)
۲۱۸		مسمومیت با الکل و دیگر داروهای خطرناک
۲۲۰		سایر داروهای خطرناک
۲۲۱		مسمومیت با متواکسید کربن
۲۲۱		علائم و نشانه های مسمومیت با گاز CO
۲۲۲		مسمومیت ناشی از گیاهان (پیچک، بلوط، سماق)
۲۲۵		فعالیت های بادگیری

فصل چهاردهم: گزیدگی و نیش ها

۲۳۰		حیوان گزیدگی
۲۳۰		هاری
۲۳۱		گاز گرفتن انسان
۲۳۲		نیش مارها
۲۳۳		نیش افعی گودال
۲۳۴		نیش مارهای قرمز
۲۳۵		مارگزیدگی های غیر سمی
۲۳۵		نیش حشرات
۲۳۷		گزیدگی عنکبوت
۲۴۰		رتیل ها
۲۴۱		عقرب گزیدگی
۲۴۲		گزش کنه
۲۴۴		فعالیت های بادگیری

فصل پانزدهم: سرمازدگی ها

۲۴۸		یخ زدگی ها
۲۴۹		درمان سرمازدگی سطحی
۲۵۱		علائم و نشانه های یخ زدگی سطحی
۲۵۳		هیپوترمی
۲۵۴		انواع هیپوترمی
۲۵۷		فعالیت های بادگیری

فصل شانزدهم: سرمازدگی و اورژانس های مربوط به سرما

۲۶۰		گرمازدگی
-----	-------	----------

۲۶۰	 علائم و نشانه ها
۲۶۱	 گرمازدگی خفیف
۲۶۵	 گرمازدگی شدید
۲۶۶	 فعالیت های یادگیری

فصل هفدهم: نجات و انتقال مصدومین

۲۷۰	 نجات مصدومین
۲۷۱	 عملیات نجات در مکانهای یخ زده
۲۷۲	 عملیات نجات در خطرات الکتریکی
۲۷۳	 حوادث مربوط به مواد خطرناک
۲۷۴	 حوادث مربوط به وسایل نقلیه موتوری
۲۷۶	 آتش
۲۷۷	 تریاز
۲۷۸	 تشخیص و تعیین مصدومین در تهدید خطر بیشتر
۲۷۹	 انتقال مصدومین
۲۸۱	 انتقال اضطراری مصدومین
۲۸۱	 انتقال غیر اضطراری مصدومین
۲۸۱	 روش کشیدن
۲۸۲	 انتقال یک نفره مصدوم
۲۸۳	 انتقال مصدوم توسط دوسه نفر
۲۸۴	 فعالیت های یادگیری